

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 600 100

Czecho-Słowacja nie istnieje!

W Bratysławie proklamowano niepodległą republikę słowacką Praga już oficjalnie uznała nowego sąsiada

Niepodległa Słowacja

BRATYSŁAWA, 14. 3. (PAT). Dziś na niejawnym posiedzeniu sejmiku słowackiego została przygotowana formułka niepodległości państwa słowackiego, którą następnie ogłoszono na jawnym posiedzeniu.

Posiedzenie niejawne odbyło się pod przewodnictwem wicemarszałka sejmiku MEDERLY, przy czym wzięli w nim udział również dr. TISO i dr. DURCZAŃSKI.

Następnie odbyło się pod przewodnictwem marszałka sejmiku SOKOLA jawne posiedzenie sejmiku, na którym poseł SIDOR wygłosił przemówienie, w którym zrekapitulował wydarzenia ostatnich dni. Wskazał na to, że podjął się misji utworzenia gabinetu jedynie w tym celu, aby nie dopuścić do rozlewu krwi słowackiej. Obecnie składa dymisję w imieniu całego rządu.

Po przemówieniu Sidora zabrał głos dr. TISO, który zdał sprawozdanie z przebiegu rozmów berlińskich.

Wreszcie marszałek SOKOL odczytał formułę, w myśl której z woli bożej i narodu słowackiego, SŁOWACJA ogłasza niepodległość i marszałek Sokol zaproponował, by głosowanie odbyło się przez powstanie. Wszyscy posłowie jak jeden mąż powstali ze swych miejsc i odśpiewali słowacki hymn narodowy.

W ten sposób
POWSTAŁO NIEPODLEGŁE PAŃSTWO SŁOWACKIE.

Pierwsza ustawa

BRATYSŁAWA, 14. 3. (PAT). Pierwszą ustawą, uchwaloną dziś przez sejm słowacki, jest ustawa o niepodległości państwa słowackiego. Ma ona brzmienie następujące:

Art. 1. Obszar Słowacji ogłoszony zostaje jako niepodległe państwo słowackie. Sejm regionalny Słowacji przeistacza się w sejm ustawodawczy państwa słowackiego.

Art. 2. Do czasu ogłoszenia konstytucji państwa słowackiego wszelka władza wykonawcza znajduje się w rękach rządu, mianowanego przez prezydium sejmiku.

Art. 3. Wszystkie dawne ustawy, dekrety i zarządzenia pozostają w mocy ze zmianami, wypływającymi z ducha niepodległości państwa słowackiego.

Art. 4. Rząd upoważniony zostaje do powzięcia wszelkich zarządzeń w celu utrzymania porządku i zabezpieczenia interesów państwa w drodze dekretów.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem dzisiejszym. Wykonanie jej powierza się rządowi.

Nowy rząd słowacki

BRATYSŁAWA, 14. 3. (PAT). Urzędowa lista pierwszego rządu niepodległej Słowacji jest następująca:

Dr. Józef TISO — premier, prof. Wojciech TUKA — wicepremier, Karol SIDOR — sprawy wewnętrzne, dr. F. DURCZAŃSKI — sprawy zagraniczne, CZATLOS — sprawy wojskowe, Józef SIWAK — szkolnictwo, Geza MEDRICYJ — gospodarka, Juliusz STANO — komunikacja, Geza FRITZ — sprawiedliwość, Mikołaj PRUŻYŃSKI — finanse.

Pierwszy dzień niepodległości

BRATYSŁAWA, 14. 3. (Tel. wł.). Premier TISO wydał odezwę do słowaków, w której oświadcza, że słowacy są przychylnie usposobieni do narodu czeskiego, ale że narodem czeskim rządzi ludzie, których historia niczego nie nauczyła i którzy chcieli zmusić słowaków do kapitulacji. Wobec tego słowacy musieli ująć swój los we własne ręce.

Min. SIDOR wydał rozkaz do gwardii Hlinki, aby pograniczne oddziały zabezpieczyły granice nowego państwa.

Jednocześnie wydano rozkazy wstrzymania transportów kolejowych do Czech oraz wysyłki do Czech pieniędzy i przesyłek pocztowych.

Minister obrony narodowej CZATLOS wygłosił przez radio przemówienie, oświadczając, że rząd słowacki przystępuje do tworzenia samodzielnej armii. Zaznaczył przy tym, że lojalni żołnierze czescy będą traktowani narówni z żołnierzami słowackimi, a wszelkie próby sabotażu będą surowo karane.

Wolny korpus słowacki, na czele którego stał obecny min. DURCZAŃSKI, powrócił z Austrii do Słowacji.

Jednak w Słowacji, pomimo względnie sprężystego obejmowania władzy, zaznaczył się dzisiaj run na banki. W związku z tym ogłoszono, że z banków wolno wyjmować jednorazowo tylko po 500 koron. W godzinach przedwieczornych wyszło zarządzenie, zamykające wogóle wszystkie banki na trzy dni oraz zaprowadzono przepisy dewizowe w stosunku do Czech i Moraw.

Na czele gwardii Hlinki stanął MURGACZ, który powrócił z Wiednia.

W odezwie, którą Tiso wydał do słowaków, znajduje się passus, opiewający, że w stosunku do żydów zostały opracowane szczegółowe ustawy, których jednak nie można było wprowadzić z powodu ostatnich wypadków. Premier dodał, że wszelkie wystąpienia przeciwko żydom, są szkodliwe i niepotrzebne i będą one surowo karane.

Za dwa tygodnie najdalej odbędą się wybory prezydenta Słowacji. Najwięcej szans posiada premier dr. Tiso.

Godzi się jeszcze dodać, że w Bratysławie w kołach dobrze poinformowanych kolportowana jest wiadomość, że Tiso depešował do Niemiec oraz do Włoch z prośbą o pomoc.

Na ulicach Bratysławy panuje gorączkowe podniecenie w związku z ogłoszeniem niepodległości kraju. Tłumy wiwatują na cześć nowego rządu.

Praga uznała Słowację

PRAGA, 14. 3. (Tel. wł.). — Radio praskie ogłosiło dzisiaj, że Czechy oficjalnie uznały niepodległą Słowację. Przy tej okazji podano rzut oka na 20 lat wspólną pracę dwóch narodów i wyrażono nadzieję, że sąsiednie stosunki ułożą się dalej jaknajpomyślniej i pozwolą w przyszłości obu sąsiadom pracować dla dobra ich narodów. Przemówienie było nastrojone na ton minorowy i wyczuwało się w nim całkowitą rezygnację.

Prośba do Polski

BRATYSŁAWA, 14. 3. — Słowacki minister spraw zagranicznych wystosował do ministerstwa spraw zagranicznych Polski depešę, w której zawiadamia o utworzeniu państwa oraz o składzie rządu, a jednocześnie prosi o uznanie utworzonej republiki.

Hacha pojechał do Hitlera

Jakie warunki postawi Rzesza Pradze?

PRAGA, 14 marca. (PAT). — Urzędowo komunikują, że prezydent republiki dr. Emil HACHA w towarzystwie ministra spraw zagranicznych CHVALKOVSKY'EGO odjechał o godz. 16-tej pociągiem specjalnym do Berlina.

HACHA ODBEDZIE KONFERENCJĘ Z HITLEREM.

BERLIN, 14 marca. (PAT). — Prezydent Hacha przybył ze swoim otoczeniem do Berlina dzisiaj o godz. 22.41. powitany na dworcu przez podsekretarza stanu Weizsaackera, szefa protokołu w ministerstwie spraw zagranicznych Doernberga, sekretarza kancelarii Rzeszy Meissnera, komendanta miasta Seiferta i posła czeskiego Mastnego.

BERLIN, 14 marca. (Tel. wł.). Na dworcu w Berlinie została wystawiona kompania honorowa, przed której frontem prze-

szedł prez. Hacha. Warto jednak zaznaczyć, że asystująca kompanii honorowej orkiestra wojskowa nie odegrała hymnu państwowego Czech-Słowacji.

BERLIN, 14 marca. (PAT). — Z dworca prezydent Hacha odjechał ze swoim otoczeniem z dworca do hotelu „Adlon“, gdzie zamieszkał. Z hotelu min. Chvalkovsky udał się z wizytą do min. spr. zagr. Rzeszy Ribbentropa, który go następnie rewizytował w hotelu „Adlon“.

KOŁO GODZ. 1-ej W NOCY POJECHAŁ HACHA DO HITLERA.

Feldmarszałek GOERING znajduje się już w kancelarii Rzeszy i weźmie udział w rozmowach z prezydentem Hachą. BERLIN, 14 marca. (PAT). — Prezydent HACHA i minister CHVALKOVSKY przybyli o g. 1 min. 10 do nowego urzędu kanclerskiego. — ROZMOWY

ROZPOCZĘŁY SIĘ W KABINETE KANCLERZA, w obecności marszałka GOERINGA, ministra spraw zagr. RIBBENTROPA i sekretarza stanu MEISSNERA.

Gorączkowy dzień w Niemczech

BERLIN, 14 marca. (Tel. wł.). Z nadechodzących tutaj informacji ze wszystkich stron świata można sobie wytworzyć pewien obraz co do stanowiska Rzeszy. Źródła amerykańskie twierdzą, że Rzesza postawi Czechom następujące warunki:

- 1) Nie przeszkadzać utworzeniu się niepodległej Słowacji.
- 2) Przyspieszyć utworzenie unii celnej z Rzeszą.
- 3) Jaknajszybciej się zdemobilizować i rozbroić swoją armię.
- 4) Przygotować i wydać ustawy antyżydowskie.

Ze strony włoskiej kolportowa-

wane są wiadomości, iż wojska Rzeszy zajmą zapewne Morawską Ostrawę, Pilzno, Ihlawę i Brno. Częściowo wiadomości te potwierdziły się o tyle, że dzisiaj w południe oddziały niemieckie zajęły ratusz i urząd celny w Morawskiej Ostrawie. Wiadomości tej przed wieczorem z kół urzędowych niemieckich zaprzeczono, ale źródła francuskie podtrzymywały ją do późnej nocy.

Faktem jest, że w Niemczech powołano pod broń rocznik 1913. W całym kraju zaznacza się olbrzymi ruch oddziałów wojskowych, co oficjalnie uzasadnione jest uroczystościami w związku z rocznicą przyłączenia Austrii. Na szosie Berlin — Wiedeń w każdym razie utrzymany jest ruch samochodów prywatnych, a w Monachium wojsko zarekwirowało na swoje potrzeby prywatne samochody.

Przez Wiedeń maszerują gęsto oddziały wojskowe w pełnym umundurowaniu i rynsztunku.

PRAGA, 14 marca. — Wiadomość o ządaniu Rzeszy Niemcekiej obsadzenia t. zw. 6-ej strefy, a więc miast: Brna, Olomuńca, Morawskiej Ostrawy i praw dopodobnie także Ihlawy, wywołała w społeczeństwie tutejszym niezmiernie przygnębiające wrażenie i wprost panikę, tym bardziej, że spadła zupełnie nieoczekiwanie, a są pogłoski, iż zajęcie tej strefy rozpocznie się już dziś w nocy.

Czechy utracą więc jeden z najważniejszych ośrodków przemysłowych i po takim nowym amputowaniu przejdą w stan wegetacji. Trudno bowiem przypuścić, aby w dzisiejszej sytuacji politycznej i przy dzisiejszej konstelacji europejskiej Czechy zdecydowały przeciwstawić się żądaniom Rzeszy Niemcekiej.

Hitler kroi dalej kartę Europy

Zahartowana na rozmaite nie spodzianki opinia publiczna nie tylko przejmując się faktem drugiego rozbioru Czechosłowacji, dokonany zaledwie w pół roku po pierwszym rozbiórce, ile tym, że nożyce znajdują się nadal w ręku Hitlera, który manewruje nimi zupełnie samodzielnie. Mocarstwa Zachodu po zostawili mu tutaj zupełną swobodę i porozumiewa się on jedynie z Włochami.

Na moment rezyserowania przez Berlin całej obecnej akcji w Czecho-Słowacji wskazuje prof. Stróński, który pisze:

„P. Revaj, główny chorąży kierunku t. zw. wielko-ukraińskiego na Rusi Przykarpackiej i zarazem czołowy wróg Polski, schronił się po usunięciu do Berlina. A ks. Tiso, występując nadal jako kierownik rządu Słowacji, odwołał się niejako od zarządzeń Pragi w nocie do rządu Rzeszy, nadto zaś jeden z usuniętych ministrów, p. Durczajski, znany z poprzednich wyjazdów z ks. Tiso do Berlina, wygłasza przemówienia przeciw Pradze przez radio niemieckie w Wiedniu. Wreszcie ks. Tiso jedzie do Berlina na trzygodzinną rozmowę z kanclerzem

Hitlerem i stamtąd uzyskuje przyspieszone zwołanie sejmku w Bratysławie.

Zarzut, iż Berlin działa tu po kryjomu, byłby zaiste niesprawiedliwy.

Jakie są intencje i dalsze zamiary Trzeciej Rzeszy w tej strefie? Obecnie widać jasno, że Trzecia Rzesza rozbijając zapórę, jaką przedstawiała Czecho-Słowacja, nie widziła w tym kresu swej przedsięwzięcia ku wschodowi, lecz torowała sobie drogę dla dalszych zamiarów.

„Wieczór Warszawski“ podkreśla, że przez mianowanie gen. Prehali faktycznym rządcą Rusi i dymisjonowanie Rewaja, czesi odebrali Niemcom możliwość zrobienia z Rusi Zakarpackiej bazy polityczno-wojskowej w sprawie ukraińskiej. Istnienie Czecho-Słowacji, jako jednej całości, miało dla Niemiec wartość tylko, w charakterze korytarza do Rumunii i Ukrainy. Z chwila, kiedy przez rozwój wydarzeń na Rusi Czecho-Słowacja znaczenie to dla Niemiec straciła, uznano w Ber-

linie, że lepiej jest rozkawałkować basen naddunajski na jak największą ilość jak najmniejszych państweczek.

Małe, niezdolne do samodzielnej egzystencji, zmuszone do oglądania się na sąsiednie uństwa, a przede wszystkim wpatrzone w potęgę Rzeszy niemieckiej.

Natomiast „Goniec Warsz.“ pisze, że ramię osiemnastymilionowej Rzeszy, rozbiwszy państwo czecho-słowackie, wyciąga się wzdłuż południowych Karpat, a więc południowej gra-

nicy polskiej, ku Rumunii zbliża się do Ukrainy sowieckiej.

Na przykładzie rozbioru i rozkładu Czecho-Słowacji widzimy jak Niemcy po mistrzowsku wygrywiają separatyzmy polityczne najmniejszych narodów dla osłabienia swych sąsiadów.

Zmiany, zachodzące za południową granicą Polski, posiadają dla nas ogromne znaczenie. Polska nie może pozostać obecnie całkowicie obojętna i musi z największą uwagą obserwować zachodzące wypadki. (—)

Osierocone dzieci hiszpańskie

Francja przygarnia je masowo i adoptuje

Specjalny wywiad z sławną publicystką francuską, Genowefą Tabouis

Paryż, w marcu.

Gdy na olbrzymich połaciach terytorium Hiszpanii zatyka się co raz liczniej sztandary gen. Franco, gdy ustrój republikański, ustanowiony 3 lata temu przez większość narodu hiszpańskiego zdaje się całkowicie zni-

kać z nomenklatury politycznej, gdy państwa europejskie uznają de jure skutki interwencyjne rżekomego systemu nieinterwencji — sprawa ustosunkowania się opinii publicznej do faktów dokonanych staje się bardzo interesująca.

Co myśli o wytworzonej sytuacji za Pirenejami opinia francuska, co czyni przeważający odłam demokratyczny na rzecz tych, którzy padają ofiarą wojny hiszpańskiej?

Na ten temat prowadziliśmy rozmowę ze znakomitą publicystką francuską i głośną bojowniczką ideałów republikańskich Geneviève Tabouis. — Rozmówczyni nasza, pomimo wezbranej fali pesymizmu odnośnie losów Hiszpanii, nie zdradza przygnębienia. Zdaniem jej, dalszy rozwój sytuacji na półwyspie Iberyjskim może jeszcze dokonać się w kierunku odwrotnym. Niech zresztą sama przemówi.

— Nic mnie nie może przekonać, że istnieją siły, zdolne zdławić zdecydowaną, zbiorową wolę narodu. Padły miasta Hiszpanii, poszczególne prowincje stały się łupem powstańców, którym w sukurs przyszły armaty zagraniczne. Mimo to śmiem twierdzić, że jeszcze Hiszpania nie zgina. Pan, jako przedstawiciel prasy tego kraju, którego hymn narodowy rozpoczyna się od podobnych słów, powinien na podstawie własnego doświadczenia ocenić realność tej nadziei, zechce chyba z wiarą odnieść się do moich przekonań.

Pyta pan, jakie konkretne formy przybiera nasza pomoc wobec hiszpańskich obywateli. Nie będę panu precyzowała trudności z terenu międzynarodowego, paraliżujących realizację naszych chęci. Pan je zna w tej samej mierze, co ja. — Niemniej w granicach możliwości i lojalności robimy stosunkowo wiele. Dzięki szeroko zakrojonej kampanii prasowej w Paryżu rozwinęliśmy akcję pomocy na rzecz osieroconych, lub pozostawionych własnemu losowi dzieci hiszpańskich. Jak panu wiadomo, zarówno na łamach pisma „L'Oeuvre“, jak też w radio od blisko trzech lat apeluję do opinii francuskiej w kierunku niesienia pomocy hiszpańskiej republice. Od tego czasu zebrałiśmy setki tysięcy franków, wysłaliśmy do Hiszpanii odzież i pożywnie. — Dziś umieszczamy sieroty hiszpańskie na naszym terytorium Francji. Zakupiliśmy w tym celu majątek, w którym znajdują się sta-

re zamki i parki. Zaangażowaliśmy wyszkolony personel. Wychojemy tam hiszpańskie dzieci. Wiele z nich zostaje adoptowanych przez francuskie rodziny. Jeśli zechce pan bliżej zapoznać się z naszą fundacją i zajrzeć do danych liczbowych związanych z kosztownym utrzymaniem tej dziecięcej kolonii, przyzna pan, że społeczeństwo francuskie, niezależnie od wyznawanych idei, okazuje wiele serca młodocianym ofiarom z Hiszpanii.

Rozpisane w naszej prasie publiczne subskrypcje na rzecz przybywających do nas dzieci przynosi oczekiwany rezultat. Fundusz nasz jest dostatecznie zasilany i w ten sposób nie mamy żadnych obaw co do podziału materialnych strony naszej akcji.

— Jak ocenia pani polityczną sytuację w Hiszpanii i jaki jej rozwój pani przewiduje?

Wybitna znawczyni zagadnień międzynarodowych i naczelna publicystka rozpowszechnionego dziennika, uchodzącego niejako za wyraziela partii obecnego premiera Francji, Daladiera, odpowiada:

— Gdyby republikańska armia wytrzymała jeszcze trzy lub cztery miesiące, wydałoby się, że wydarzenia w Hiszpanii przyniosłyby ostateczne zwycięstwo rządowi. Niech się pan nie dziwi, panie kolego, memu optymizmowi. Nic bowiem nie zależy od generała Franco, który, nota bene, nie ma tak wielkiego posłuchu w Hiszpanii. — Jak by na to pozory mogły wskazywać. Moim zdaniem zarówno Niemcy, jak i Włochy zmuszą generała Franco do zmanifestowania wrogiego stanowiska wobec państw demokratycznych. Wtedy zainteresowane rządy europejskiej zmuszone będą do zrewidowania swego stosunku do wcześniej poczynionych kroków dyplomatycznych. I — kto wie? — pozycja generała Franco mogła by się całkowicie zachwiać w tych czy innych okolicznościach międzynarodowych. Chyba, że Franco nie posłucha dyktatu swych opiekunów zagranicznych... W tym wypadku zwałyby się filary, pod-

trzymywane przez obydwu dyktatorów, a Franco zostałby bez jakiegokolwiek bądź oparcia.

Centralna część Hiszpanii mogłaby jeszcze pewien czas stawić skuteczny opór armii powstańczej, a przez ten okres na horyzoncie międzynarodowym zainstnieć mogłyby nowe wydarzenia, które w rezultacie zrodziłyby wręcz przychylną atmosferę dla rządu republikańskiego.

— O jakich okolicznościach myślała pani, gdy mówiła pani o ewentualności całkowitego zachwiania się gen. Franco?

— Nie myślałam o wojnie. — Nie wierzę w nią. Chyba, że Anglia i Francja zgodzą się na ponowne Monachium... Wtedy atmosfera ogólna byłaby już zbyt nie zgaszczona i możnaby dopuścić wszelką ewentualność. — Gdyby Anglia i Francja nie miały zaniechać akcji udzielania ciągłych koncesji zachłannym dyktatorom, rozpadłyby się wszelkie podstawy, na których możliwa jest konstruktywna współpraca państw demokratycznych oraz tych, które oscylują między demokracją, a systemem politycznej autarkii. Ameryka prowadziłaby politykę zdecydowanie izolacjonistyczną. — Dominia angielskie zrewoltowałyby się, Węgry zaatakowałyby Rumunię. Po upływie kilku miesięcy Niemcy i Włochy domagałyby się kategorycznie zrealizowania swoich rewindykacji. Tego dnia naród francuski powiedziałby: **Stop! Na to nie pójdziemy!**

Dziś można jeszcze uniknąć groźnego niebezpieczeństwa. — Mamy okazję, by stawić czoło dojrzewającej agresji, tym bardziej, że Ameryka nie odsuwa się od Europy, przeciwnie przystępuje się, a Wielka Brytania czyni ocenę wartości militarnej państw na wschodzie od Niemiec. Sytuacja musi się wyklarować. Ustępstwa na rzecz agresorów oznaczać będą katastrofę, zaś energiczna postawa Europy zjednoczonej w chęci utrzymania pokoju za wszelką cenę uchroni nas przed przelewem krwi.

Jerzy Hałamski.

Kino EUROPA

Pocz. 4. 6. 8. 10

Gras' premiera!

CZARUJĄCA LUIZA
RAINER

W F I L M I E

"ZONA-LALKA"

WG. GŁOŚNEJ SZTUKI
„Mlle FROU-FROU“
W ROLI ZDRADZONEGO MEZA
MELVYN DOUGLAS
W ROLI KOCHANKI
ROBERT YOUNG

Grand-Kino

Pocz. 4. 6. 8. 10

Największy dramat miłosny

O czym się nie mówi...

wg. powieści Gabrieli Zapolskiej

Engelówna, Benita, St. Wysocka, Samborski, Cybulski, Stępański i Sempoliński w rol. głównych.

Tańsze taksówki od 1-go kwietnia

Pierwszy kilometr—1 złoty, każde następne 200 metrów 10 gr

Jak się dowiadujemy, już z dniem 1 kwietnia wprowadzona ma być w Łodzi niższa taryfa dla taksówek.

W związkach właścicieli dorożek samochodowych trwają jeszcze na ten temat pertraktacje, ale wydaje się, że sprawa jest na najlepszej drodze.

Projekt wprowadzenia dwóch typów taksówek: małych i dużych, na wzór Warszawy, został narazie zaniechany, z uwagi na

sprzeciw właścicieli dużych wozów, natomiast ogólna obniżka taryfy jest niemal przesądzona. Zgodnie z zaleceniem władz miejskich, taryfa ma być obniżona do 50 gr. za kilometr. — Pierwszy kilometr będzie kosztował 1 zł. (zamiast 1 zł. 20 gr.), każde następne 200 mtr. — 10 groszy.

Ponieważ zmiana taryfy wymagałaby zmiany liczników, co w ciągu krótkiego okresu czasu byłoby nie do zrealizowania, na

razie wprowadzone mają być tablice redukcyjne, zawierające przeliczenie dawnych opłat na nowe.

Nie ulega wątpliwości, że obniżenie taryfy na taksówkach i ewentualne zniesienie postoiu dorożek u wylotu ul. Piotrkowskiej przyczyni się do powiększenia frekwencji na taksówkach, a tym samym właściciele ich nie odczują finansowo ustępującego, jakie czynią.

Kupować grunt od chrześcijan

mogą tylko ci, którzy w dniu wejścia ustawy są chrześcijanami

Na wczorajszym posiedzeniu komisji prawnej uchwalony został projekt organizacji sądów ubezpieczeniowych.

Następnie rozważano projekt ustawy o wykupie gruntów od dzierżawców, którzy je zabudowali. Dotyczy to województw

centralnych i wschodnich.

Posel Chmieliński zaproponował, aby grunty należące do kościoła chrześcijańskiego nie mogły być wykupywane. Z tego wynikałoby, że chodzi o wyeliminowanie dzierżawców żydowskich.

Posel Sommerstein zgłasza wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Posel Stoch proponuje, aby grunty, należące do osób wyznań chrześcijańskich mogły być nabyte tylko przez tych, którzy do 11-go listopada 1918 roku byli chrześcijanami. — W rezultacie poseł Stoch zmienił jednak swój projekt w tym sensie, że nabywać mogą te grunty osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy są chrześcijanami.

Z tym dodatkiem wniosek referenta został uchwalony.

Prof. M. Buber przyjeżdża w niedzielę do Łodzi

Wczoraj przyjechał do Polski na zaproszenie tow. przyjaciół uniwersytetu hebrajskiego jeden z najwybitniejszych myślicieli żydowskich doby obecnej, prof. Marcin Buber, zajmujący na uniwersytecie w Jeruzolimie katedrę socjologii.

Prof. Buber przyjedzie do Łodzi w niedzielę, dnia 19 b. m., a w poniedziałek wystąpi na akademii poświęconej uniwersytetowi hebrajskiemu, urządzonej przez łódzki oddział towarzystwa przyjaciół U. H.

Kanal Bałtyk -- Morze Czarne

Wielka inicjatywa czynników polskich

W tych dniach wyjechał do stolicy zachodniej Europy pułk. Jan Kowalewski, b. szef sztabu OZN'u, a obecnie stojący na czele wielkiej organizacji gospodarczej „TISSA”, mającej na celu import surowców z za granicy. Płk. Kowalewski ma zamiar zainteresować miarodajne koła za granicą gigantycznym planem budowy kanału wodnego, łączącego Bałtyk z morzem Czarnym.

Inicjatywa ta spotkała się np. w Londynie z wielkim zainteresowaniem, czego najlepszym dowodem są artykuły na ten temat w najpoważniejszych dziennikach angielskich. Dzienniki te sugerują, że Polska gotowa była by tym sferom finansowym, któ-

re umożliwią zrealizowanie projektu, zapewnić udział w zyskach z opłat za używanie kanału, a nawet w zyskach portów, jakie na trasie tej nowej magistrali wodnej zostaną zbudowane.

Załączona powyżej mapka orientacyjna pochodzi ze źródeł szwajcarskich i daje dokładny obraz projektowanego kanału.

KINO „PALACE”

Dzisiaj wspaniała premiera!

KRÓL TENORÓW
światowej sławy śpiewak
BENIAMINO GIGLI

w swoim najnowszym i największym filmie

GŁOS MATKI

W pozostałych rolach:
MARIA CEBOTARI
HANS MOSER
PIOTRUS BOSSE

Reż. CARMINE GALLONE

Z powodu przedwczesnego zgonu naszego nieodżałowanego przyjaciela

b. p. D-ra Jerzego Gotliba

składa Rodzinie wyrazy najserdeczniejszego współczucia grono przyjaciół —

Dr. Dr.: P. Kamieniecki, H. Kurz, I. Pietrowicz, I. Ser, S. Sztylerman, J. Tenenbaum i inż. L. Gross

Głęboko wzruszeni przedwczesną śmiercią nieodżałowanego kolegi

b. p. D-ra Jerzego Gotliba

wyrazy szczerego współczucia składają pozostałej Rodzinie

Lekarze i personel
Lecznicy, Piotrkowska 45

Dzisiaj, w środę, dn. 15 b. m. o godz. 10 rano, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

b. p. DORY LEWIN

odbędzie się na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne oraz odsłonięcie pomnika, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Mąż, Dzieci i Rodzina

Podpisanie układu zbiorowego dla pracowników rzeźni miejskich

W dniu wczorajszym w inspektoracie pracy odbyła się konferencja poświęcona sprawie podpisania układu zbiorowego dla pracowników rzeźni miejskich w Łodzi.

Do przyjętego przez obie strony projektu umowy doszło orzeczenie inspektora pracy, tak, że całkowity układ został bez dyskusji aprobowany.

Nowy układ wprowadza szereg zmian z korzyścią dla pracowników rzeźni.

I tak w rzeźni na ul. Inżynierskiej podwyższono normy płac przez przejście z dniówek na tygodniówki bez potrąceń dni świątecznych z wyjątkiem niedziel, podwyższono normy urlopowe, wprowadzono dopłaty do zasiłków chorobowych za okres 3 miesięcy, z tym, iż w okresie tych trzech miesięcy pracownik nie może być zwolniony, odprawy w wypadku powołania do służby wojskowej w wysokości 14-dniowych zarobków, 25 proc. zasiłek w okresie ćwiczeń wojskowych i stały zimo wy dodatek w wysokości jednemu miesięcznej pensji. Dalej umowa zagwarantowała, iż delegaci nie mogą być zwalniani z powodu pełnienia przez nich obowiązków, a w razie redukcji, zwalniani będą ostatni i przyjmowani pierwsi w wypadku wznowienia pracy.

Dla pracowników rzeźni przy ul. Lagiewnickiej podwyższono płace o 17 proc. Umowa obowiązuje do 1941 roku.

POLTOUR

ZAPRASZA

NA WYCIEZKI MORSKIE

NA

luksusowych motorowcach

„PIŁSUDSKI” i „BATORY”

DO SZTOKHOLMU i KOPENHAGI

od 31 maja do 5 czerwca.

DO HELSINKI

od 15 do 18 czerwca.

DO ANTWERPII i LONDYNU

od 13 do 21 lipca.

FIORDY NORWEGII

od 25 lipca do 9 sierpnia.

DO SZTOKHOLMU i KOPENHAGI

od 17 do 22 sierpnia

ceny uczestnictwa

od zł. 90.—

ZAPISY i INFORMACJE:

POLTOUR

Łódź, ul. Traugutta 2.

TELEFON 120-37

CAPITOL

wyświetla najprzedniejsze filmy!

Dzisiaj i dni następnych!

Potężny dramat ludzkich namiętności w aredzie filmowym reż. Leonida Moguy pt.

„KONFLIKT”

Scenariusz GINY KAUS
wg powieści „SIOSTRY KLEH”
W rol. główn.: trójka bohaterów z filmu „Więzienie bez krat”

CORINNE LUCHAIRE
ANNIE DUCAUX
ROGER DUCHESNE

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Starostwo wzywa:

W celu dostosowania posiadających uprawnień do obowiązującego prawa prasowego:

1) kolporterów trudniących się sprzedażą gazet sposobem obnośnym i w punktach stałych (kioski) do zgłaszania się w starostwie grodzkim łódzkim;

2) również wzywa się zarządzających składami druków (księgarniami, wypożyczalniami książek publicznymi bibliotekami), wydawców książek oraz przedsiębiorstw wydawniczych książek do zgłoszenia wymienionych przedsiębiorstw.

W sprawie zgłoszeń odnośne formularze do ich wypełnienia należy podjąć w starostwie grodzkim łódzkim — ul. Kilińskiego 152, pokój nr. 13, do dn. 22 marca 1939 roku od godz. 10 do 12.

Bóle artretyczne reumatyczne podagryczne
 następują dokuczają na zmianę pogody, w czasie silnej sily i niepogody. Niezodolny wtedy staje się ból w stawach, kościach i mięśniach, powstają bolesne obrzęki, chęć, a nawet poruszenie się bywa utrudnione. Ciężar ten powstaje skutkiem nadmiernej kwasowości moczowej w ustroju i, jeżeli nie będą racjonalnie zwalczane, będą się zwiększać, aż wreszcie na skutek przykują do łożyska. W tych wypadkach stosuje się wewnętrzny lek „UREMOSAN“ GASECKIEGO, który rozpuszczając kwas moczowy w organizmie, wywołuje obfite wydzielanie się takiego wraz z moczem i współdziała z ustrojem w walce tego z artretyzmem, reumatyzmem, podagrą, ischiasem, kamica nerwową oraz zła przemiana materii.
 Oryginalny „UREMOSAN“ GASECKIEGO do nabycia w aptekach.

KOMUNIKAT Stow. „Kultur-Liga“
 (Zachodnia 68, tel. 191-15)
 urządza **DZIS 15-go bm. 9.15 wiecz.** w Filharmonii **OSTATNIE ULGOWE PRZEDSTAWIENIE** świetnej rewii pt. **TATE DU ŁACHST?** (Tato, ty się śmiejesz?)
 W rolach tytuł. Sz. Dżigan, I. Szumacher i J. Kamen oraz w sobotę 18 bm. godz. 5-ej pp. w Teatrze Miejskim **Ost. Ulgowe Przedstawienie** sztuki p. f. **Nasze Miasto**
 Reżyseria: Leon Schiller
 Bilety do nabycia w Stow. „Kultur-Liga“, Zachodnia 68.

MŁODY, ENERGETYCZNY SPRZEDAWCA
 z kapitałem 10.000.— poszukuje przedstawicielstwa na Łódź i województwo łódzkie. Oferty sub. „Bardzo poważne referencje“ do administracji „Głosu Porannego“.

DO WYNAJĘCIA
 w nowym domu 3 i 4-pokojowe mieszkania, wszelkie nowoczesne wygody, II piętro, słoneczna strona, centralne ogrzewanie. — Al. 1 Maja 28. Wiadomość u dozorey. 087-2

SANATORIUM
 (w sosnowym lesie) w **CHEŁMACH** pod ZGIERZEM dla cierpiących na: **ASTMĘ, CHOROBY SERCA I NACZYŃ** stany wyczerpania i rekonwalescentów. Stała opieka lekarska. Wszelkie zabiegi. Fizykalno-elektro-terapia. Gimnastyka oddechowa. **INHALATORIUM** i **KAMERA PRZECIWMOTOWA**.
 Wiadomość tel. 122-60 i 127-81

DR. MED. WŁ. SZPIRO
 Chirurg spec. chirurgia kostna **Sienkiewiczze 34**, tel. 222-10
 godz. przyjęć od 4-6
Renigen na miejscu przenośny

DOKTOR KLINGER
 SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów) **POWROCIŁ**
 ul. **Przejazd 17**
 GODZINY PRZYJĘĆ: od 9-11 i od 6-8. — Tel. 132-28.

Doktor Medycyny Gustaw Kohn
 specjalista chorób kobiecych i akuszerii **Piłsudskiego 51**, tel. 170-03
 Przyjmuje 8-10 i 4-8 w.

POKAZ oryginalnych DYWANÓW — PERSKICH — NADZWYCZAJNE OKAZY! CENY B. PRZYSTEPNE
 Obejrzenie nie obowiązuje do kupna **Grand Hotel, ap. 136**
KINO Mimoza
 Od wtorku 14 do poniedziałku 20 marca **ZARAH LEANDER** w potężnym i pięknym filmie p. t. **MARNOTRAWNA CÓRKA**
 II-gł film **KALIF Z BAGDADU**
 p. t. **KALIF Z BAGDADU**
 To skarbnica humoru! To satyra polityczna!
 W roli gł. **EDDIE CANTOR**
 Następny program: **„GENEENA“**
 ULICA KILIŃSKIEGO Nr. 178.
 Dojazd tramw. Nr. 4, 10, 16, 17.
 Początek seansów: w dni powsz. o godz. 3 pp. w niedziele i święta o 12 w p., ostatni 9 w.

PO SŁOŃCE POŁUDNIA
 Wycieczki na m/s „Piłsudski“
 7-30 kwietnia zł. 660.—
Ostatnie dni zapisów!
FRANCOPOL
 Łódź, Piotrkowska 104-a — tel. 240-40

NA ŚWIĘTA DO PALESTYNY
 Wyjazdy indywidualne i tanie wycieczki. **Ostatnie dni zapisów!**
Do CZECHO-SŁOWACJI na MIĘDZYNARODOWE TARGI PRASKIE
 Wyjazdy za indywidualnymi paszportami.
Do Anglii, Belgii, Francji, Niemiec, Szwajcarii, Włoch
 Indywidualne wyjazdy w dowolnych terminach.
 Indywidualne i rodzinne wyjazdy do Argentyny, Brazylii, Boliwii, Kanady i innych krajów europejskich i zamorskich.
P. B. P. „ARGOS“ Łódź, Traugutta 1 — tel. 107-36.

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż.
SPRZEDAM okazjnie 2 nowe wentylatory rozpiętość 800 mm. ośmioskrzydłowe, napęd z transmisji lub motoru. — Dzwonić tel. 237-67.

TANIO 2-gi gatunek najmniejszych obrusów, ręczników, ścierek, obrębi-nych, chusteczek Chari. Piotrkowska 37, III wejście. 765-4

MASZYNY do pisania i liczenia nowe i okazyjne na dogodnych warunkach poleca S. Wróblewski, Łódź, Piotrkowska 46, tel. 236-69. Wymiana używanych maszyn na nowe. Przyjmuje reperacje maszyn biurowych. 2138-4

LAMPY nowoczesne i stylowe kupisz najtaniej w wytwórni: Sienkiewiczze 61, m. 9, tel. 228-58.

Różne
NERWOWO-CHORA — EGO przyjmie pielęgniarka z długoletnią rutyną, do prywatnego domu w Śródborowie, willa nowoczesna, opieka macierzyńska. Warunki bardzo przystępne. Korespondencja: Warszawa — Pańska 27/3, tel. 275-65. 205-3

ZAGINĄŁ KWIT kaucyjny E- lektrowni Łódzkiej Nr. 36911 z dnia 16/VII 1926 r. na zł. 15.—, na nazwisko Dymont Pinkus, Zgierska 28.

Lokale
4 POKOJOWE mieszkanie do wynajęcia. Piotrkowska 59, m. 10, front, godz. 2-5. —5

2 i 3 pokojowe mieszkania z kuchnią i wszelkimi wygodami do wynajęcia w nowym domu Lipowa 52. Wiadomość u gospodarza.

POSZUKIWANE mieszkanie 3 lub 4 pok. z wszelkimi wygodami i służbowym przy ul. Piotrkowskiej tylko od Śródmiejskiej do Przejazdu. Oferty sub. „I lub II piętro“.

SŁONECZNE 2-3 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami wynajmę tanio. Wierzbowa 10, tel. 175-66, 103-41.

DO WYNAJĘCIA 2 mieszkania po 2 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami i centralnym ogrzewaniem od dnia 1 kwietnia 1939 r. Wiadomość: Al. Kościuszki nr. 40, u dozorey. 4078-2

Cukiernia „ZRODŁO“
 Przejazd 1 — tel. 209-87
 polecia
Paczki wyborowe
 2 szt. 25 gr.
Ciastka
 po 20 gr. szt.

DO SZTOKHOLMU i KOPENHAGI
 31/V — 5/VI 17/VIII — 22/VIII zł. 200.—
DO ANTWERPII i LONDYNU
 13 — 21/VII zł. 324.—
FJORDY NORWEGII
 25/VII — 9/VIII zł. 520.—
 Zapisy i informacje:
Wagons-Lits||Cook, Piotrkowska 68, tel. 170-70

Ostrzeżenie!
 Ostrzegam P. T. Kupeów, że ukazały się w obiegu **weksle** pod firmową pieczęcią z wystawienia f. Wyroby Welbiane „Wygoda“, Warszawa, ul. Twarda Nr. 28, **nie mające nic wspólnego z f. Sprzedaż Manufaktury „Wygoda“** właściciel I. Frydman, Warszawa, ul. Twarda Nr. 28.
Nowoprzebudowany pensjonat luksusowo urządzone, Centralne ogrzewanie. Woda bieżąca ciepła i zimna przyjmuje zamówienia **NA ŚWIĘTA**
BESSEROWEJ w KOLUMNIE TEL. 4

OPTYK
SZYMON URBACH
 PIOTRKOWSKA 33 TEL. 2222-3.

Instylut
Milieu
 Kosmetyka lecznicza
 Lampa kwarcowa
 Al. Kościuszki 41
 tel. 201-89

Posady
20-LETNI młodzieniec ze znajomością księgowości poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty sub. „20 letni“. 083-2
POSZUKIWANA biegła korespondentka niemiecko-francusko-angielska na godziny, ew. pół dnia. Oferty sub. „Zdolna“. 080-3

Dr. med. L. NITECKI
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych **Nawrot 32**, front I piętro telefon 213-18.
 przyjm. od 8-9.30 rano i od 5.30-9 w. W niedz. i święta od 9-12 w poł.

Gabinet Kosmetyczny „JADWIGA“
 Kilińskiego 36, telefon 185-47
 Wszelkie zabiegi kosmetyczne. Lampa kwarcowa 1 zł. — w abonamencie 75 gr. Porady bezpłatne. Godz. przyjęć od 10 rano do 8 w.

Dr. med. HELLER
 Spec. chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych **Traugutta 8**. Tel. 179-89
 Przyjmuje od 8-11 i 4-8 włącz. w niedziele i święta od 10-1 pp.

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
 przyjmuje od 10-12 i od 4-8 w. **Andrzeja 4**, tel. 228-92

KINO TEATR METRO
 PRZEJAZD 2

NAJNOWSZA KOMEDIA MUZYCZNA p. t. ALPEJSKIE OSŁY w r. g.

FLIP i FLAP

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
 Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia“ (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm nagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.